

הנדון: היעדר התייחסות להשפעות הסביבתיות והאקלימיות הנובעות מתחילת הפקת גז מחצבי מאסדת הגז "כריש"

במהלך סוף השבוע האחרון התוודענו לעובדה כי מאגר הגז "כריש" חובר למשק האנרגיה הישראלי, והחלה הפקת גז מחצבים מהאסדה. בהודעת הדוברות אודות חיבור מאגר הגז ותחילת ההפקה נכתב כי "ההפקה תתרום רבות לאספקת צרכי המשק המקומי ולעמידה בהתחייבויות הבינלאומיות של ישראל". בעוד הדין התקשורתי עסק בתועלות הרבות למשק, נפקדו מהשיח ההשפעות הסביבתיות והאקלימיות הנובעות מהפעלת אסדת כריש.

כידוע לך, אנו נמצאים בעידן של משבר אקלים הולך ומחריף. הגורם המרכזי להגברת אפקט החממה הוא פליטות גזי חממה שמקורן בשריפה של דלקי מאובנים: פחם נפט וגז מחצבים. בעוד פחמן דו חמצני הוא גז החממה הנפלט משריפת דלקים מאובנים וביניהם גז מחצבים, פליטות בלתי מוקדיות בתהליך הפקת הגז מביאות לשחרור של גז המתאן, שאחראי על יצירת אפקט חממה גבוה פי 86-84 מפחמן דו חמצני על פני 20 שנה.

לפי הערכות, מאגר כריש-תנין מכיל BCM75 גז מחצבים. בהתאם לכך, כמות פליטות פחמן דו חמצני הצפויה להיפלט עקב שריפת הגז לטובת ייצור חשמל עומדת על 150 MtCO_2 (לפי חישוב 2 MtCO_2 עבור BCM). נזכיר כי פליטות אלו, בין אם יפלטו בישראל או מחוצה לה במדינות אליהן ייוצא הגז, משקפות את תרומתה של מדינת ישראל להגדלת כמות גזי החממה באטמוספירה ולהחרפת משבר האקלים.

בנוסף לכך, ובהתאם למתדולוגיה המקובלת של הפאנל הבין-ממשלתי לשינוי אקלים (IPCC) להערכת פליטות גזי חממה בעת פעילות שגרתית (מקדם 2.94), פליטות המתאן הצפויות משלב הפקת הגז בלבד ממאגר כריש עומדות על $4 \text{ KtCH}_2\text{20.5}$, שהם $18.5 \text{ MtCO}_{2\text{eq}}$. נזכיר כי פליטות אלו שמקורן בשרשרת ההפקה של הגז אינן ניתנות לשליטה או לצמצום.

סך פליטות גזי החממה שתוארו לעיל צפויות להגדיל את סך הפליטות של מדינת ישראל, כמו גם של המדינות אליהן ייוצא הגז, באופן שעומד בסתירה מוחלטת להתחייבויות הבינלאומיות של ישראל בהסכמי האקלים, ובניגוד למאמץ העולמי להגבלת ההתחממות הגלובלית ל-1.5 מעלות צלזיוס ביחס לתקופה הטרומ-תעשייתית.

מנכ"ל העומד בראש משרד ממשלתי שנועד לשרת את כלל הציבור, נבקשך לתת מענה לשאלות הבאות:

1. האם נלקחו בחשבון ההשפעות האקלימיות של הזרמת הגז מאסדת כריש, לרוב פליטות המתאן הצפויות משרשרת ההפקה וההולכה? במידה וכן, כיצד נערך חישוב זה?
2. מתחקיר שערכה יחידת התחקירים של גרינפיס ("[זיקוק](#)") במטרה לאתר שריפות מתאן שלא פורסמו לידיעת הציבור, מערכת זיהוי לוויינית המאתרת שריפת מתאן ממתקנים (flaring) מצאה כי במהלך שבוע ימים בין החודשים פברואר למרץ 2020, התרחשה בעירה משמעותית של מתאן מעל לשדה הקידוח כריש. כיצד פעל משרדך על מנת להבטיח היעדר הישנות אירועים דוגמת אירוע זה?
3. באסדת לווייתן הפועלת במשך כשנתיים נרשמו עד היום עשרות תקלות שונות. הפקת גז מחצבי מאסדת כריש מגבירה באופן דרמטי את הסיכון לאסון זיהום ים. כיצד פועל משרדך על מנת להבטיח מוכנות לתקלות שפך, בהעדר חקיקה רלוונטית בנושא?
4. [בדו"ח הביקורת](#) שפרסם משרדך אודות תקרית שהתרחשה באסדת לווייתן בשנת 2020, במסגרתה נפלטה כמות משמעותית של גז, נכתב כי עובדי האסדה פעלו שלא בהתאם וללא מודעות לדרישות התקן שהאסדה מחויבת לעמוד בהם בכל הנוגע לבטיחות. כיצד פעלתם ליישום מסקנות הדו"ח, וכיצד תוודאו כי מקרים כגון זה לא יישנו בהפעלת אסדת כריש?

בברכה,

דנה כהן

ראשת תחום אקלים וקשרי ממשל

גרינפיס ישראל